

Összefoglaló a Rövid Élelmiszer-ellátási Lánc (REL) szaktanácsadói hálózat létrehozásának első hazai találkozóiról

Áttekintés

Két workshop a REL specifikus Living Lab megalapozásához

DUNARAHASZTI: 2023.02.14

MISKOLC: 2023.07.27

Az események az EU4ADVICE Horizon Europe projekt keretében valósultak meg a Kislépték Egyesület szervezésében, a Campden Bri Magyarország Kft. együttműködésével és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara támogatásával.

Célunk az volt, hogy összehozzuk a hazai rövid élelmiszer-ellátási lánc szektor érdekeltjeit, szöszölőit, leültessük őket egy asztalhoz és elindítsunk egy olyan diskurzust, ami a REL szaktanácsadói rendszer, hálózat felépítését megalapozza, illetve a továbbiakban támogatja működését.

A hazai szereplők között a kormányzati, a civil és a privát szektor képviselői is megjelentek, illetve a gyakorlatban szaktanácsadással foglalkozók is bevonódtak.

Két alkalomra, két különböző helyszínen azért volt szükség, mert célunk lefedni az ország teljes területét annak érdekében, hogy a projekt végére egy olyan hálózat tudjon felépülni, aminek nem szab gátat a földrajzi távolság, vagy a főváros központi szerepe.

A program mindkét esetben hasonlóan zajlott. A szakmai előadások után, melyek a hazai szaktanácsadás rendszerről, a REL helyzetéről és a Kislépték Egyesület jövőbeli terveiről a szaktanácsadói hálózat létrehozásáról szóltak, csoportos munkával tártuk fel a hazai REL tanácsadás jelenlegi helyzetét, a hiányosságokat, lehetőségeket, támogató és hátráltató tényezőket.

Az eredmények részletes bemutatása a lenti táblázatokban találhatóak.

Módszertan:

A két alkalom minimálisan eltér a csoportmunka megvalósítása tekintetében. Az előadásokat követően 4 asztalhoz, 4 különböző témát megjelölve ültek le a résztvevők. Az asztalok az élelmiszerlánc egyes fázisait képviselték: alapanyag előállítás, élelmiszer-feldolgozás, marketing-kommunikáció, logisztika és disztribúció az első alkalommal. A második alkalommal pedig szociális gazdaság, élelmiszer-feldolgozás, logisztika, marketing és disztribúció. Minden asztalnál ugyanazon kérdésre keresték a választ a résztvevőknek:

- 1.: Milyen tudáshiány mutatkozik az adott szektorban?
- 2.: Milyen megoldásokat látunk rá?
- 3.: Milyen megoldásokat tudunk rá javasolni a REL-specifikus szaktanácsadás területén?
- 4.: Milyen támogató és hátráltató tényezői vannak ezen rendszerek kialakításának?

A beszélgetésekre 1 óra állt rendelkezésre, majd a csoportok közösen bemutatták és átbeszélték az eredményeket.

Co-funded by
the European Union

Leírás

2023.02.14.

Eredmények

Alapanyag előállítás (agrárökológia, fenntarthatóság, stb.)

TUDÁSHIÁNY

- komplex tudást igényel a REL-ben való működés
- jogszabályok nem adnak megfelelő iránymutatást: jogszabályi rögzítés hiányzik: mi a helyi, mi a rövid, de többek szerint ez jelenti a rugalmasságot
- gyakorlati tudás: milyen módon működik más gazdaságban
- nagy segítséget jelent a termelőknek és szaktanácsadóknak a kísérleti módszerek ismerete
- a REL tanácsadó feladatának meghatározása az alapja, hogy az alapanyagtermelés része-e a REL-nek - a piaci összehangolás az alapanyagnál kezdődik;
- másik fontos kritérium, hogy befolyásol-e a volumen azon, hogy REL tanácsadásról van-e szó
- gazdasági, tervezési ismeretek átadásában segíthet a tanácsadó

- agroökológiai összefüggések ismerete is lehet a REL tanácsadás része

LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK

- jogszabályba nem hatékony túl sok feltételt megfogalmazni, ezért fontos, hogy ne legyen minden fogalom leszabályozva pl.: REL fogalom
- REL tanácsadó mire tud specializálódni? - Tudásháló kialakítása szükséges, hogy a különböző specifikációval rendelkező tanácsadók tudjanak választ adni a kicsiknek
- REL képzés—modulrendszer kialakítása, létrehozása szükséges, a tanácsadó értse a teljes képet és az összefüggéseket, tudjon iránymutatást adni, szakértőt javasolni
- A REL tanácsadó sokféle alapról indulhat: alaptudás+raképzés

REL SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁSI MEGOLDÁSOK

- horizontális megoldás
- Peer-to-peer tudásátadás facilitálása
- specifikációra lenne szükség a REL-en belül: előállítás, jog, marketing, stb.
- REL tanácsadó specialitása a megoldási módszertanban, szervezetfejlesztésben szükséges
- többszintű szolgáltatás helyi adottságoknak megfelelően, nem egyforma az igény még Magyarországon sem
- finanszírozott mentorprogram szükséges, ahol a REL tanácsadó vagy szervező támogatja az induló/átálló termelőt, kézművest
- ne egyéni REL tanácsadás legyen, hanem hálózatszerű
- REL Tanácsadó kapcsolódásainak kérdései:
 - Hálózati szervező?
 - REL szervező?
 - mentor?
 - ötletek pl. mit termesszenek?
 - agroökológia?
 - piaci alapú fejlesztés és mellette szolidáris alapú mentorálás
 - kell a helyi/terepi tudás becsatornázása a REL képzésbe

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐI A MEGVALÓSÍTÁSNAK

- Hátráltató
 - gazdasági szemlélet hiánya
 - munkaerőhiány
 - fizetés és ár kérdése
 - nagyvállalati, multi oldal ellenállása
 - túl sokféle igény, elvárás és szereplő, akiket nem lehet egységesen kezelni
 - kulturális problémák
 - bizalomhiány
 - túl alacsony árú élelmiszer - a nem REL-ből származó
- Támogató
 - a folyamat támogatása a „kényszerek” által, pl. klíma-kényszer
 - aktív közösségépítés

- ökoszisztéma szolgáltatások

Felmerülő kérdések:

- REL képzés modulrendszerében a REL tanácsadó piacot szervez, vagy a szereplők minden kérdésére ad választ?

Feldolgozás kisléptékű élelmiszer-feldolgozás, higiénia, technológia, innováció

TUDÁSHIÁNY

- kihez tud fordulni a termelő
- a termelők továbbra is kevésbé nyitottak a technológiai újításokra
- higiéniai elvárások alkalmazása
- megfelelő tudás a nyers alapanyagokra vonatkozóan
- feldolgozási módszerek ismerete
- beruházási lehetőségek
- a szektor szereplőinek, érdekeltjeinek ismerete

LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK

- "nyitott üzem" - látogatni és megtanulni jó gyakorlatokat
- egy bizalmonalapú hálózat létrehozása
- tudástár létrehozása a termelőknek, amiket a REL szaktanácsadók tudnak terjeszteni
 - infografikák
 - kisfilmek
 - tanulmányutak
 - folyamatábrák
- REL specifikus tananyagok, oktatóanyagok létrehozása

REL SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁSI MEGOLDÁSOK

- regionális tanácsadó "helyek" létrehozása
- a szakképzésen és egyetemi szintű képzésen túl tanfolyamon, képzések létrehozása
- szaktanácsadás hozzáadása a fő tananyaghoz a jelenlegi képzési rendszerben
- nemzetközi jó gyakorlatok gyűjteményének ingyenes elérhetővé tétele
- REL szaktanácsadói rendszer létrehozása
 - Bsc, Msc képzés
 - egyéb specifikus képzések
- jogszabályalkotók, döntéshozók és az érdekeltek közötti kommunikáció intézményesítése
- a hatóságok és a jogalkotók képzése
- REL mintagazdasági hálózat létrehozása

- REL-megközelítés kidolgozása az élelmiszerlánc minden szereplője számára

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐI A MEGVALÓSÍTÁSNAK

Támogató:

- nemzetközi jó gyakorlatok
- igény a termelők részéről
- keresztlátogatások az EU-ban

Hátráltató:

- hosszú és átláthatatlan törvényhozás
- stratégia hiánya
- információ és bizalom hiánya
- az informatikai eszközök ismeretének hiánya
- kisméretű létesítmények hiánya

Logisztika és disztribúció - online platformok, piac, bevásárló-és kosárközösségek, szállítás, csomagolás, stb.

Tudáshiány

- jogszabályi háttér, mit lehet és mit nem
- koordinációs tudástámogatás
- önkéntesség kultúrája
- logisztika, minőségbiztosítás, bizományosi átadásról
- fogyasztói tudatosság hiánya a minőségi élelmiszerekkel kapcsolatban
- bizomány kockázata, romlott és visszárú, átfutó számlázás, felelősség tisztázása
- önkéntes vs. piaci alapúság, üzleti terv, pénzügyi tudatosság és fenntarthatóság
- logisztika tervezése, üresjáratok elkerülése
- pénzügyi ismeretek hiánya (profit ráta, önköltség, árazás, költség kalkuláció, munkabér)
- HR ismeretek
- online platform kezelési, termékleírás, fotózás, naprakész infók
- nyugdíjas közösségek bevonása
- finanszírozási problémák a REL működtetésében
- élelmiszer készítési ismeretek

LEHETSÉGES MEGOLDÁSOK

- fix átadó helyek keresése (pl. piac)
- REL támogatások, bér vagy menedzsment támogatás
- food hubok, REL Oszkár, támogató hatóság
- fiatalok nem járnak piacra - kosárközösség megoldás lehet, vagy akár termelői piac és átadónap összekapcsolása

- meglévő infrastruktúrába beépülni, civil szervezetekkel együttműködés
- rugalmas támogatási lehetőségek (lépcsőzetes)
- átadási helyszín, forgalmas hely kell, fix időpontban beszállítás
- marketing ismeretek erősítése
- mozgóbolt és letétemény kombinálása
- platformok összehasonlíthatósága (egyedi, kosár közösségek, stb.)
- jó gyakorlatok tárának létrehozása
- letéteményes rendszer, stabil székhely, telephely - letéti rendszer népszerűsítése más megoldásig
- REL tanácsadás szerződésminták működő REL-ről, tanácsadótól
- kosárközségek több évre ha pályázhatnak munkabérre, eszközre, akkor intézményesülhetne
- helyi termék közösségi marketingje
- beszállítás, kiszállítás, intervallumok meghatározása kosár közösségben
- Nyíregyházi kosáronline jó példájának terjesztése
- online platformhoz szakemberre van szükség
- problémák detektálása és szabályrendszer kidolgozása
- rugalmas infrastruktúra, útmutatók, folyamatábrák, jó gyakorlatok, megvalósíthatósági terv
- szolgáltatási díj, közös marketing (országos)
- REL támogatási felhívás szabályainak módosítása (hűtőautó, bér)
- online platform használatához tudás (termelőknek is)

REL SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁSI MEGOLDÁSOK

- táplálkozási, táplálkozás biológiai ismeretek
- alap informatikai (képfeltöltés), minták átadása, marketing, támogatások
- híddember (jogi lehetőségek, kapcsolati tőke, naprakész tudás, jó gyakorlat adaptáláshoz, mentor
- stabil szaktudás (higiénia, technológia, logisztika, iránymutatás, marketing, minőségbiztosítás)
- REL specifikus mentorálás, üzleti terv, fejlesztési koncepció, trendekhez igazodás
- lélekközösség építése
- vállalkozás indítási és fejlesztési ismeretek
- hiányzó kompetenciákban tanácsadás (pénzügyi, jog, marketing)
- szemléletformálást indítani
- dönteni kell arról, hogy a hálózatfejlesztés melyik irányba menjen (termelő, fogyasztó, közösségi)

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

- Támogató:
 - ismerjük a célcsoportot, tudjuk az igényeket
 - meglévő REL csoportok+kosár közösségek listája elérhető
 - kapcsolati hálók összefonása, informális hálózatok
- Hátráltató:
 - adminisztráció, papírozás, jogosultság, közösség, tudás

- rugalmatlan támogatás, merev jogi keretek, adminisztrációs tervek
- földrajzi eloszlás a főváros a legnagyobb felvevő piac
- támogatások, felhívások életszerűtlensége
- egymásra épülő, lépcsőzetes támogatási struktúrák hiánya
- emberi erőforrás kapacitás hiány
- átadópontok kialakításának nehézségei (magas bérleti díj), tárolás

Felmerülő kérdések:

- ha nem megy magától, akkor fenntartható-e?
- REL szervező vagy REL szaktanácsadó, kettő az egyben vagy el kell különíteni?
- tudástár irányított-e, ellenőrzött tartalommal, jó gyakorlatok
- REL csoport nem konzorcium
- sharing economy (közösségi infrastruktúra) nehézségei
- ki fizeti ki a szaktanácsadót?

Értékesítés és marketing

Jelölések, értékesítési csatornák, marketing csatornák, fizetőeszközök, tapasztalat-alapú, gyakorlati programok, stb.

TUDÁSHIÁNY

- informatikai ismeretek hiánya (pl. grafika arculat kialakításához, IT, weboldalak)
- Délvidék: alapképzettség hiánya (nincs elég megfelelő alapképzettségű ember ahhoz, hogy a felsőoktatási szakképzést el lehessen indítani) – szolgáltatás hiánya
- információhiány
 - a védjegyek területén
 - termelő-fogyasztó nem tudni hogyan találják meg egymást
- időhiány
- innovációs hajlam hiánya („jó lesz az úgy is”)
- az előre csomagolt termékek drágábban eladhatóak, könnyebben képezhető magasabb egységár (pl. előre (díz)dobozba csomagolt darab sajt vs. helyben méregetett, zacskóba berakott sajt/kolbász)
- grafika/logó/arculat hiánya: csak a terméket viszi a piacra □nincs egyéb hozzáadott érték

MEGOLDÁSOK

- képzésre lenne szükség a marketing terén (kicsiben megvalósítható marketing praktikák)
- közös értékesítési pontok
- online felületek, modern kommunikációs vonalak
- jusson el az átlagfogyasztókhoz - megfelelő kommunikáció, amivel eljut oda
- fogyasztói tudatosság, a fogyasztók szemléletformálása
- bizalom kialakítása, védjegyek használata

- védjegy-bizalom-turizmus összekötése (közösségi reklám, helyi kóstolás, behívni az embereket a helyszínre, megsimogatod az állatot, megkóstolod a terméket) – személyes élmény (pl. a Kajla programba való bekapcsolás, turisztikai célok, turisztikai útvonalak bekapcsolása)
- a fiatal korcsoport bevonása
- minimum követelmények felállítása, melyekhez a szakértőnek is tartania kell magát, valamint alapvető igénynek kell lennie a gazda részéről
- egymás ajánlása és nem a versengés
- ösztönzés (pl. a polgármester legyen lelkes és támogassa őket)

REL-SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁS MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEI

- minimum színvonal meghatározása (Minimum Minőségbiztosítási Rendszer) – mindenki ehhez a színvonalhoz tartsa magát, betartatás
- projektvezetési tanácsadás, mentorálás a marketing, higiénia, stb. minden területen
- a REL-tanácsadó oktatása (belső képzés) – pl. ő töltse ki a permetezési naplót (biztos, garancia, leveszi a terhet a gazdák válláról)
- önálló arculat
- a REL tanácsadók szakosodása (jogi, közgazdaságtan, marketing (benne arculatkialakítás), higiénia, adózás, stb.)
- a REL tanácsadó is tudja, hogy kihez fordulhat, hálózatosodás, ha pl. valaki marketing tanácsadó, legyenek REL alapismeretei
- tananyagfejlesztés

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

- a rendszer darabokban van, nincs felelőse
- KAP – kerüljön bele felvállalt feladatként a REL szervezése
- új REL kiírás – együttműködési hajlandóság erősítése
- segítené a programirodák létrehozása: programiroda vezető pl. a forráselosztás gyorsaságába bele tud szólni
- nem megfelelő kommunikáció: kellene egy felület a gyors kommunikációra
- lobbist kell képviselni a nagy láncokkal szemben
- gyakran az ügyintéző nem tud válaszolni a feltett kérdésekre, nem jut el a megfelelő emberhez a kérdéssel
- nincs koordináció
- további politikai ágazatokat vonzana, ha lenne felelőse: munkahelyteremtés, nemzeti politika, vidékfejlesztés, további politikai ágazatok
- „nincs gazdája, gazda kerestetik!

Dátum: 2023. 02.27.

Főbb eredmények

Szociális farmok

szociális farmok, szociális szövetkezetek, együttműködések, társadalmi innováció

TUDÁSHIÁNY

- gyakorlati tudásra van igény - legyenek „ügy-modellek”
- a non-food termékek pl.: mezőgazdasági kozmetikumok gyártásának kérdéséről ismeretek
- A szociális innovációhoz kell egyfajta speciális világlátás
- kézzel fogható kiadványok, kézikönyvek, szájbarágós kiadványok hiányoznak

REL-SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁS MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEI

- Hálózatok hálózata a tanácsadóknak - mentorhálózat: azt kell tudnia, hová kell menni kérdezni
- Tanulmányutak, bemutató üzem
- Pilot jellegű próba, teszt-környezetek biztosítása
- Pályázatok életszerűvé alakítása– ehhez szakpolitikai egyeztetés szükséges
- agrárkamara tanácsadó + egyetemi képzés + szociális farm gyakorlat
- Diverzifikáció tudatosítása
- Szabályozási környezet ismerete
- Üzleti ismeretek – üzleti terv készítése erre a speciális területre
- Szakértői lista legyen elérhető a jegyzőnél, állatorvosnál, falugazdsznál, illetve információs pontok kialakítása, akik tudnak segíteni megkeresni a megfelelő helyet és személyt
- szakképzési program indítása pl. óvodákban program, helyi termelés
- Figyelemfelhívás a család szerepére, az öröklődő tudásértékre

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

- Pályázatot beadó körben nincs árbevétel növekedési igény, de a pályázatok elvárják
- Nem életszerűek a pályázati feltételek
- Hatósági egységes álláspont „így lehet”
- Intézményesített kapcsolat „oda-vissza”

Felmerülő kérdések:

- Green care – szociális farm – ki fizeti? önkormányzat? = vidékfejlesztési eszköz

Feldolgozás

kisléptékű élelmiszer-feldolgozás, higiénia, technológia, innováció

TUDÁSHIÁNY

- A jogszabályok részleteire és az értelmezésükre vonatkozó gyakorlat hiánya
- nem tudja, mivel ezt a részletet nem tartalmazza a (kistermelői) rendelet
- nehezen értelmezhető a kistermelői rendelet
- nem tudja, hogy kinek értékesíthet a kistermelő és kinek nem
- nem egyezik a magyar és az uniós nomenklatúra és definíciók
- az élelmiszer- feldolgozással kapcsolatos technológiai tudás hiánya a REL különböző lépései során,
- a mikro és kisméretű élelmiszer-feldolgozásnál alkalmazható csomagolóanyagok, speciális technológiák, innovációk ismeretének hiánya

- A megfelelő Információ hiánya az üzleti környezetről, amiben működni kell, beleértve a politikai, gazdasági/pénzügyi, technológiai társadalmi szempontokat

REL-SPECIFIKUS TANÁCSADÁS

- Rövid, egyszerű tájékoztató anyag készítése a hatóságok és jogalkotók tájékoztatására a REL működésének alapelveiről, feltételeiről, amelyben hangsúlyozni kell, hogy többnyire korlátozott erőforrásokkal rendelkeznek, kevés fogyasztót szolgálnak ki és ennek következményeként az élelmiszer-biztonsági kockázatok is korlátozottak. Éppen itt szükséges az EU rugalmassági szabályok alkalmazása a jogszabályok higiéniai követelményiben előírt célok teljesítéséhez megfelelő megoldások meghatározásában.
- az elérni kívánt célokat és alapelveket leíró, kevésbé részletes jogszabályok és a felhasználók részvételével kidolgozott, a speciális részletekre is kiterjedő és a végrehajtás részleteire vonatkozó ajánlásokat is tartalmazó jó gyakorlat útmutatók kombinált alkalmazása, amely több lehetőséget biztosít a rugalmasságra.
- segítség abban, hogyan kell a speciális jogszabályoknak megfelelni
- segítség a szaktanácsadók számára abban, hogy speciális ismereteket kapjanak
- az egyes szakterületekhez mélyebben értő szaktanácsadók kijelölése és nemzeti, regionális szintű koordinálása
- szakértő által összeállított „checklista” (megfelel, nem felel meg) a higiéniai követelményeknek való megfelelés ellenőrzéséhez
- grafikus, illusztrált poszterek
- Útmutatás az információhoz jutás módszeréről és az elérhető információforrásokról szaktanácsadók és kistermelők számára
- Útmutatás mikro /kis élelmiszer-feldolgozók számára, hogy, hogyan alakítsák ki a saját műhelyüket, üzemüket,
- típustervek, folyamatábrák élelmiszerfeldolgozók kialakítására
- a jelenlegi tevékenység új tevékenységgel, új termékkel történő kiterjesztésének lépései, kihez kell fordulni
- rendszeres, évente ismétlődő tudásmegerősítés, oktatás kistermelők számára

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

1. Támogató tényezők

- együttműködési kezdeményezések vannak a REL témában – konkrét szervezetek, pl. Kislépték, NAK, stb.
- komplex, sokszínű, változatos témák, egyenként kicsi ügyek , amely elősegíti a rugalmasságot, (ez egyben hátrány is)
- korábbi és jelenleg futó REL EU-s projektek (SKIN, SmartChain, EU4Advice) eredményei
- nyitottság
- van lehetőség a nemzeti adottságnak megfelelően gondolkozni (szabadság), nincs korlátozott REL definíció
- a NAK szoros kapcsolata a Copa-Cogeca-val
- Néhány már kidolgozott jó gyakorlat útmutató

2. Hátráltató tényezők

- a kérdések, problémák komplexitása, sokszínűsége
- eltérés a szaktanácsadási igények széles szaktudás szükséglete (nem csak mezőgazdasági, élelmiszeripari) és a szaktanácsadáshoz jelenleg előírt (csak a mezőgazdasági, élelmiszeripari képzettséget elfogadó) követelményrendszer (agrár végzettség + 5 év szakmai tapasztalat)
- a Magyarországon használható következetes REL metodika hiánya
- küzdelem az értelmezési különbségek miatt, küzdelem a hatósággal
- a termékpálya-együttműködések nem megfelelően működnek
- a REL képzés helye, szerepe nincs megfelelően pozicionálva a hazai képzési rendszerben, a REL szervezőt nem ismerik el szakmaként
- a stabil, megbízható pénzügyi háttér hiánya

Logisztika, disztribúció, marketing, értékesítés

TUDÁSHIÁNYÁ/HIÁNYOSSÁGOK

- jogszabályértelmezés
 - REL szervezetek ... pályázat, feltételek
 - REL projektmenedzsment, mentor
- kommunikáció – mint információ eljuttatás
- platform sok problémával nem széthúzni
- dedikált témafelelős lenne – most is 2 tanácsadó hálózat van, legyen kiből választani
- legyen lobby a kormányzati kapcsolattartáshoz
- együttműködésre való hajlandóság hiánya
- alulról való építkezés hiánya
- nevelés hiánya – a fogyasztók még nem tudatosak

REL SPECIFIKUS SZAKTANÁCSADÁSI MEGOLDÁSOK

- Képzések szervezése, tartson képzést a REL tanácsadó rendszeresen
- sokféle szakterület, dedikáltan szét kellene osztani közöttük
- jogszabály értelmezés, érthetőbb megfogalmazás, hírlevél, GYIK, közös platform
- mintadokumentumok pl. REL szerződés, üzleti terv
- „ötlettől a megvalósításig” terv + segítése, információ átadás
- speciális szabályok egy helyre gyűjtése, „check lista” a szükséges dokumentumokról
- hatósági ügyek; REL csoport elindítása, közös tanulási folyamat bevezetése
- regionális REL fórumok szervezése
- turizmus segítése a túraútvonalakra kerüljenek fel a szolgáltatók, termelők - agroturisztikai kiadványok
- termékfejlesztésben segítségnyújtás
- kislépték specifikus minőségbiztosítás elősegítése
- piacelemzés elősegítése (kereslet-kínálat)

- termelők tevékenységének összehangolása, a szezonális széthúzása
- közétkeztetési mátrix (Közétkeztetési REL)
- többszintű finanszírozó rendszer
- ha REL csapat veszi igénybe, olcsóbb

TÁMOGATÓ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

- Létre kell hozni a REL képzést, továbbképzést
- REL szereplőktől adatok begyűjtése, konkrétumok
- alulról szervezés mintaprojektekkel és ennek a marketingje
- oktatás fogyasztásról, REL-ről
- helyi közösségből indulni – közösségépítés
- jó gyakorlatok bemutatása
- termelésre való ösztönzés – megmutatni a termelőknek, hogy hogyan tudnak utána értékesíteni

Konklúzió

A két találkozó kiemelten fontos volt a későbbi munka megalapozásához, ugyanis sikerült azon szereplőket leültetnünk egy asztalhoz, akik meghatározó szerepet töltenek be a hazai rövid élelmiszer-ellátási láncokhoz kapcsolódó folyamatokban, így van rálátásuk a tanácsadói tevékenység szükségességére, jelenlegi helyzetére, az igényekre. Az ország majdnem teljes területéről érkeztek a résztvevők, szervezetek, ami az országos szintű hálózatosodást jelentős mértékben elősegíti.

A szakmai beszélgetések során elhangzottak alapján elmondható, hogy van teendő a REL és a hozzá fűződő szaktanácsadás kapcsán, illetve megtaláltuk azokat a legfontosabb kérdéseket, amelyekre minél előbb meg kell találnunk egy konszenzuson alapuló választ annak érdekében, hogy egy jól működő rendszer jöhessen létre.

El kell tudnunk választani egymástól a REL szervező és tanácsadó tevékenységét, de meg kell határoznunk a kapcsolódási pontokat is; a tanácsadó által lefedett szakterületeket azonosítanunk kell, illetve megszabni a kereteket, amik mentén tevékenykednek és hálózatosodnak az egyes szaktanácsadók; fel kell építenünk egy országos lefedettségű rendszer kereteit.

A Living Labek létrehozása a felmerülő kérdések megválaszolásában és a tervek megvalósításában segítségünkre lesz a már ismert érdekeltek részvételével és továbbiak bevonásával.

Résztvevők

NÉV	SZERVEZET
Balog Zsolt	Supp.li Kft.
Csikós Mariann	A Remény Zarándokai - kulturális és hagyományörző - Egyesület
dr. Sebők András	Campden BRI Magyarország
dr. Seszták Attila	NAK
Jakubinyi László	Szimbiózis Alapítvány
Kajner Péterné Szabadkai Andrea	Kislépték Egyesület
Kovács - Fekete Júlia	Családi gazdálkodóként késztermék előállító
Kőváriné dr. Bartha Ágnes	KISLÉPTÉK Egyesület
Kujáni Katalin	Kislépték
Ligetfalvi-Komiszár Eszter	Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata - Paktumiroda - Helyi termék- és szolgáltatásfejlesztés
Magócs Krisztina	AKI
Major Ágnes	Kislépték
Matoltsy Zsolt	AÖFK
Molnár Judith	Spektrum Oktatási Központ
Nagy Csilla	Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat
Pataki Péter	Hajdúság Éléskamrája Termelői csapat
Petró Tibor	Agrár Európa Kft.

Pócsi Gabriella	Körösök Völgye Natúrpark Egyesület
Szomi Edina	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Tószegi-Faggyas Katalin	NAK
Tóth Ágnes	Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat
Varga Zsuzsanna	NAK
Varsányi Kinga	Campden BRI Magyarország
Veres Csaba	NAK
Zalatnay László	Helyben a Jövőnk Egyesület (Nyíregyházi Kosár)

Böde-Tóth Zsanett	Pannon Térségfejlesztő Egyesület
Derdák Gábor	Derdák Gábor e.v
Dian Richárd	OMM Naszálymenti Szervezete
dr. Hegyi Adrienn	Campden BRI Magyarország Nonprofit Kft
dr. Kulcsár Sarolta	Pro Scientia Naturae Alapítvány
dr. Lengyel László	Pro Scientia Naturae Alapítvány
Dr. Sipos Nikoletta	Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.
Galisz Tamás	Itthon Van Otthon kft
Gulyás Emese	Tudatos Vásárlók Egyesülete
Inzsöl Renáta	Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft.
Jakab Ágnes	NAK
dr. Sebők András	Campden BRI Magyarország
Kajner Péterné Szabadkai Andrea	Kislépték Egyesület
Kövesd Andrea	Trebag Kft / Nagykovácsi Well-Beining Living Lab
Kőváriné dr. Bartha Ágnes	KISLÉPTÉK Egyesület
Kujáni Katalin	Kislépték Egyesület
Lantos Gergely	Agrárminisztérium
Lenkefi Ferencné	Trebag
Maáczi Miklós	Agrárminisztérium
Major Ágnes	Kislépték

Nagy-Biró Beatrix	Végtelen Kosár Közösség - Egy-s-Ég a Jövőért Egyesület
Nagy Anikó	NAK
Weisz Dezsőné	Somogy megye
Páliné Keller Csilla	Alpokalja-fertő-táj Vidékfejlesztési Egyesület
Pócsi Gabriella	Körösök Völgye Natúrpark Egyesület
Szabó Adrienn	Apikultúra Alapítvány
Szegedyné dr. Fricz Ágnes	szaktanácsadó
Székely Erika	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Szira Fruzsina	ÖMKi Közhasznú Nonprofit Kft.
Tóth Márta	Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat
Varga Zsuzsanna	NAK
Weisz Margit	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara/Somogyi Helyi Termék Egyesület
Tószegi-Faggyas Katalin	NAK
Varsányi Kinga	Campden BRI Magyarország

További képek

